

Kenmerk	W03.07.0444/II
Datum advies	20 december 2007
Vindplaats	Bijvoegsel Staatscourant 12 februari 2008, nr 30

Volledige tekst

Ontwerpbesluit houdende uitwerking van de mogelijkheden tot gedragsbeïnvloeding van jeugdigen die strafbare feiten hebben begaan (Besluit gedragsbeïnvloeding jeugdigen), met nota van toelichting.

Bij Kabinetsmissive van 30 november 2007, no.07.003910, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Justitie, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het ontwerpbesluit houdende uitwerking van de mogelijkheden tot gedragsbeïnvloeding van jeugdigen die strafbare feiten hebben begaan (Besluit gedragsbeïnvloeding jeugdigen), met nota van toelichting.

Het ontwerpbesluit behelst een nadere uitwerking van mogelijkheden die het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering bieden tot gedragsbeïnvloeding van jeugdigen die strafbare feiten hebben begaan of die van het plegen van strafbare feiten worden verdacht en tegen wie in dat verband een vervolging is aangevangen. Het ontwerpbesluit regelt de bijzondere voorwaarden die kunnen worden gesteld bij de schorsing van de voorlopige hechtenis van de jeugdige alsmede de bijzondere voorwaarden die kunnen worden gesteld bij het opleggen van een voorwaardelijke straf of maatregel. Ook worden nadere voorschriften gegeven voor de invulling van de gedragsbeïnvloedende maatregel als nieuwe sanctie.

De Raad van State onderschrijft de strekking van het ontwerpbesluit, maar maakt opmerkingen met betrekking tot de tijdsduur die verbonden kan worden aan bijzondere voorwaarden, het maximumaantal uren van een leerproject en de restcategorie. Hij is van oordeel dat in verband daarmee (enige) aanpassing van het ontwerpbesluit wenselijk is.

1. Tijdsduurverbinding bijzondere voorwaarden

In artikel 2 worden de bijzondere voorwaarden geregeld die een rechter kan verbinden aan de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bevel tot voorlopige hechtenis. In artikel 3 worden de bijzondere voorwaarden geregeld die een rechter kan verbinden aan het opleggen van een voorwaardelijke straf of maatregel.

In artikel 2, eerste lid, onderdelen 4 tot en met 8, worden bijzondere voorwaarden opgesomd die identiek zijn aan de bijzondere voorwaarden in artikel 3, eerste lid, onderdelen 4 tot en met 8. (*zie noot 1*) Op grond van artikel 77z, laatste volzin, van het Wetboek van Strafrecht (*zie noot 2*) kan de rechter de werking van de bijzondere voorwaarden beperken tot een bij de uitspraak te bepalen tijdsduur binnen de proeftijd. De rechter kan geen tijdsduur stellen aan de bijzondere voorwaarden op grond van artikel 2, eerste lid, onderdelen 4 tot en met 8. Dit laatste is opmerkelijk, omdat de bijzondere voorwaarden van artikel 2, worden opgelegd aan een verdachte en de voorwaarden van artikel 3 aan een (reeds) veroordeelde.

In de nota van toelichting staat dat - wegens het onschuldbeginsel en het proportionaliteitsbeginsel - de bijzondere voorwaarden van artikel 2 wat de duur van interventie en de relatieve zwaarte ervan betreft beperkt dienen te zijn in vergelijking met hetgeen ten aanzien van een veroordeelde jeugdige mogelijk moet worden geacht. (zie noot 3) De Raad onderschrijft dit standpunt en is, gezien de beperkingen die de voorwaarden stellen aan de bewegingsvrijheid van een verdachte, van oordeel dat daaraan door de rechter een tijdsduur zou moeten kunnen worden verbonden.

De Raad adviseert in artikel 2 een bevoegdheid voor de rechter op te nemen om een tijdsduur te verbinden aan de voorwaarden, genoemd in het eerste lid, onderdelen 4 tot en met 8.

2. Tijdsduur leerproject

In artikel 2, eerste lid, onderdeel 3, wordt aan de voorwaarde van het volgen van een leerproject een tijdsduur verbonden van ten hoogste 120 uren. In de nota van toelichting (zie noot 4) wordt dit maximumaantal uren gemotiveerd in het licht van het onschuldbeginsel en het proportionaliteitsbeginsel. Die motivering wordt tenietgedaan door in artikel 3, eerste lid, onderdeel 3, hetzelfde maximumaantal uren op te nemen voor een leerproject als voorwaarde bij een veroordeling.

De Raad beveelt aan in de nota van toelichting nader te motiveren waarom het aantal uren van een leerproject in artikel 3 gelijk is aan het aantal uren van een leerproject in artikel 2.

3. Restcategorie

In artikel 2, eerste lid, onderdeel 9 en artikel 3, eerste lid, onderdeel 13, is de restcategorie 'andere bijzondere voorwaarden' opgenomen. De, voor de rechtszekerheid en helderheid opgenomen, limitatieve opsomming van de bijzondere voorwaarden wordt door het opnemen van deze restcategorie ondermijnd. Het argument dat deze restcategorie "ruimte laat aan de praktijk" en "de benodigde flexibiliteit" (zie noot 5) biedt, is naar het oordeel van de Raad niet toereikend.

De Raad adviseert in de nota van toelichting het opnemen van deze restcategorie van een dragende motivering te voorzien.

4. Voor redactionele kanttekeningen verwijst de Raad naar de bij het advies behorende bijlage.

De Raad van State geeft U in overweging in dezen een besluit te nemen, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De Vice-President van de Raad van State

Bijlage bij het advies van de Raad van State betreffende no.W03.07.0444/II met redactionele kanttekeningen die de Raad in overweging geeft.

- In de aanhef de zinsnede "uitgebracht in overeenstemming met ..." laten vervallen.
- In artikel 1, onderdeel 4, "programmatisch en" laten vervallen.
- In artikel 2, eerste lid, aanhef, "de schorsing" vervangen door: schorsing.
- In artikel 2, eerste lid, onderdelen 4 en 5, "een verplichting" laten vervallen.
- In artikel 2, eerste lid, onderdeel 5, en artikel 3, eerste lid, onderdeel 5, "momenten" telkens vervangen door: tijdstippen.
- In artikel 2, tweede en derde lid, na "de voorwaarde" telkens invoegen:, bedoeld.
- In artikel 2, derde lid, "voortduren" vervangen door: duren.

- In artikel 3, tweede lid, na "de voorwaarde" invoegen:, bedoeld.
 - In artikel 4, eerste lid, "meerdere" vervangen door: meer.
 - In artikel 4, tweede lid, laatste volzin, "als deze" vervangen door: als hij.
 - In artikel 4, derde lid, na "voorlopig" invoegen: te zijn.
 - Van de twee alinea's in artikel 5 twee afzonderlijke leden maken (zie Aanwijzing 99, eerste en tweede lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving).
 - In artikel 5, eerste lid (nieuw), het model van Aanwijzing 180, eerste lid, onderdeel G, van de Aanwijzingen voor de regelgeving in acht nemen.
 - In artikel 5, tweede lid (nieuw), "Koninklijk Besluit" vervangen door: koninklijk besluit (zie Aanwijzing 180, eerste lid, onderdeel B, eerste volzin, van de Aanwijzingen voor de regelgeving).
-

Nader rapport (reactie op het advies) van 18 januari 2008

De Raad onderschrijft de strekking van het ontwerpbesluit, maar maakt een aantal opmerkingen. Hij is van oordeel dat in verband daarmee enige aanpassing van het ontwerpbesluit wenselijk is. De Raad geeft in overweging in dezen een besluit te nemen nadat met zijn opmerkingen rekening zal zijn gehouden. De opmerkingen van de Raad betreffen achtereenvolgens:

- de tijdsduur die verbonden kan worden aan bijzondere voorwaarden;
- het maximumaantal uren van een leerproject;
- de restcategorie;
- de redactie.

De onderwerpen worden hieronder puntsgewijs besproken.

1. Tijdsduurverbinding bijzondere voorwaarden

Terecht adviseert de Raad in artikel 2 een bevoegdheid voor de rechter op te nemen om een tijdsduur te verbinden aan de voorwaarden, genoemd in het eerste lid, onderdelen 4 tot en met 8. Naar aanleiding van de opmerkingen van de Raad wordt artikel 2, derde lid, aangevuld. Als gevolg hiervan kan de rechter ook de werking van de voorwaarden in de onderdelen 4° tot en met 8° in tijd beperken. De beperking in duur tot zes maanden van de voorwaarden in de onderdelen 1°, 2° en 9°, wordt daarbij gehandhaafd. In het artikelsgewijs deel bij artikel 2, is het voorgaande van een nadere toelichting voorzien.

2. Tijdsduur leerproject

Naar aanleiding van de daartoe strekkende aanbeveling van de Raad van State, werd in de nota van toelichting, in het artikelsgewijs gedeelte bij artikel 3, een tweetal volzinnen toegevoegd. Hierin wordt uitgedrukt dat de beperking tot 120 uren van een leerproject als bijzondere voorwaarde bij een voorwaardelijke sanctie proportioneel dient te zijn in relatie tot de voorwaardelijk opgelegde sanctie. In dit verband wordt gewezen op de mogelijkheid een zelfstandige taakstraf op te leggen. Deze kan bestaan uit een leerproject die de duur van 120 uren overstijgt.

3. Restcategorie

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State is de argumentatie in de nota van toelichting op dit onderdeel aangepast. In het Algemeen deel, onder 2, wordt in de laatste alinea een passage opgenomen waarin de keuze voor het opnemen van een algemene restcategorie afzonderlijk en meer uitgebreid wordt gemotiveerd.

4. Redactionele opmerkingen

Deze redactionele kanttekeningen van de Raad van State zijn overgenomen en in het aangepaste conceptbesluit doorgevoerd, op één uitzondering na.

De kanttekening dat artikel 5, eerste lid (nieuw), het model van Aanwijzing 180, eerste lid, onderdeel G, van de Aanwijzingen voor de regelgeving in acht zal worden genomen, is niet overgenomen, om reden dat het voorstel van wet tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en de Wet op de jeugdzorg met het oog op verruiming van de mogelijkheden tot gedragsbeïnvloeding van jeugdigen (gedragsbeïnvloeding jeugdigen) inmiddels tot wet werd verheven.

5. Overige aanpassingen

Van de gelegenheid is gebruik gemaakt de nota van toelichting op één onderdeel nader te verhelderen. In het artikelsgewijs deel van de toelichting op artikel 2 van het besluit, is een zin toegevoegd, inhoudende dat een eenmaal ingezette behandeling in het verband van de bijzondere voorwaarden bij schorsing van de voorlopige hechtenis, op basis van vrijwilligheid kan worden voortgezet.

Ik moge U hierbij het gewijzigde ontwerpbesluit en de gewijzigde nota van toelichting doen toekomen en U verzoeken overeenkomstig dit ontwerp te besluiten.

De Minister van Justitie

(1) Deze voorwaarden zijn kortweg: een locatiegebod, een meldingsplicht, een contactverbod, een locatieverbod en een middelenverbod.

(2) Zoals voorgesteld in het wetsvoorstel tot Wijziging van het Wetboek van Strafrecht, het Wetboek van Strafvordering en de Wet op de jeugdzorg met het oog op verruiming van de mogelijkheden tot gedragsbeïnvloeding van jeugdigen (gedragsbeïnvloeding jeugdigen), Kamerstukken I 2006/07, 30 332, A.

(3) Nota van toelichting, Algemeen deel, § 3, blz. 2.

(4) Nota van toelichting, Algemeen deel, § 3, blz. 2.

(5) Nota van toelichting, Algemeen deel, § 3, blz. 2 en 3.

[Gehele tekst ontwerpbesluit \(doc, 73 kB\)](#)